

40. Sympozjum Speleologiczne Sprawozdanie

40. Sympozjum Speleologiczne zorganizowane zostało w Sitkówce-Nowinach koło Kielc, w zachodniej części regionu świętokrzyskiego, w dniach 20-22 października 2006 r. Jego instytucjonalnymi organizatorami były - oprócz Sekcji Speleologicznej PTP im. Kopernika - Speleoklub Świętokrzyski w Kielcach, Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Instytut Geologii Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Komitet Badań Czwartorzędu PAN. Ta ostatnia jednostka wniosła również wkład finansowy w organizację imprezy. Sympozjum było także dotowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Komitet organizacyjny Sympozjum tworzyli: A. Kasza (przewodniczący), J. Głazek, H. Hercman, M. Saganowski, M. Szelerewicz i J. Urban. Przy bezpośredniej organizacji imprezy współpracowali jednak również inni członkowie Speleoklubu Świętokrzyskiego. Jak zwykle opublikowane zostały materiały sympozjalne obejmujące przewodnik wycieczkowy oraz streszczenia referatów i prezentacji (66 stron, ISBN 83-918914-6-1).

W Sympozjum wzięło udział 58 osób reprezentujących zarówno środowisko naukowe (geologów, geografów i biologów), jak i grotolazów z całego kraju. Miejscem sympozjum był Zespół Szkół Ponadpodstawowych i znajdujące się w tym samym budynku Schronisko Młodzieżowe "Ventus" w Nowinach. Sesja referatowa odbyła się w sobotę, 21.10.2006 r. w auli Zespołu Szkół. Wygłoszono na tej sali 26 referatów i komunikatów. Tradycyjnie pierwsza, poranna sesja poświęcona była prezentacjom na temat regionu, w którym odbywało się Sympozjum - Górom Świętokrzyskim. W następnych czterech sesjach prezentowano bardzo zróżnicowaną tematykę, w której dominowały problemy eksploracyjne i wyniki szeroko pojętych badań geologicznych jaskiń oraz stanowisk krasowych na terenie różnych regionów Polski a także na Islandii. Wśród referatów znalazły się jednak również prezentacje z dziedziny zoologii, styku literatury pięknej i speleologii, a także referat dotyczący moralnych aspektów eksploracji jaskiniowej i wspomnienia o zmarłych członkach i przyjaciółach Sekcji Speleologicznej, w tym roku – o M. Pulinie i T. Wiszniowskiej. W trakcie posiedzenia odbył się też pokaz zdjęć z poprzednich sympozjów speleologicznych, którym jego autorzy anonsowali rozpoczęcie pracy nad publikacją dotyczącą historii tych spotkań.

Po zakończeniu sesji odbyło się zebranie członkowie Sekcji Speleologicznej PTP im. Kopernika, podczas którego przedstawiono sprawozdanie z działalności Zarządu Sekcji w ubiegłym i bieżącym roku. Najważniejszymi zagadnieniami w dyskusji był problem powrotu do tradycji nadawania Nagrody im. M. Markowicz-Łohinowicz za wyróżniające się publikacje z dziedziny speleologii oraz miejsce organizacji następnego sympozjum. W tej drugiej sprawie zgłoszone zostały dwie propozycje: Sudety (Jaskinia Niedźwiedzia) oraz Górny Śląsk. Uczestnicy zebrania zdecydowali, iż ostateczna decyzja o miejscu następnego sympozjum zostanie podjęta przez Zarząd Sekcji.

Sesje terenowe 40. Sympozjum Speleologicznego przeprowadzone zostały – w sensie geologicznym – w południowo-zachodniej części trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich, na

obszarze występowania licznych stanowisk krusu kopalnego oraz jaskiń a jednocześnie intensywnej eksploatacji kruszców ołowiu i miedzi prowadzonej w okresie historycznym. W ramach pierwszej sesji terenowej, która odbyła się w piątek, 20.10.2006 r. po południu, uczestnikom Sympozjum pokazano stare wyrobiska górnicze, tzw. szpary w rezerwacie przyrody nieożywionej „Moczydło” w Jaworzni, a następnie grupa rozdzieliła się i odpowiednio przygotowani grotolazi zwiedzali system Chelosiowej Jamy-Jaskini Jaworznickiej oraz/lub Jaskinię Pajęczą w rezerwacie „Chelosiowa Jama” w Jaworzni. Natomiast pozostała część grupy zapoznała się ze stanem prac prowadzonych w celu udostępnienia turystycznego jaskiń Kadzielni a następnie zwiedzała jaskinię Raj.

Druga sesja terenowa odbyła się w niedzielę, 22.10.2006 r. i obejmowała zwiedzanie dawnych wyrobisk górniczych oraz jaskiń (Jaskini Piekło pod Skibami) na terenie i w sąsiedztwie rezerwatu „Góra Żakowa” koło Chęcín, a następnie zwiedzanie jaskiń i dawnych wyrobisk górniczych rezerwatu „Góra Miedzianka”. W ten sposób głównymi tematami prezentacji i dyskusji w terenie były zagadnienia związków dawnej działalności górniczej z krasem i jaskiniami a także stanu zachowania i ochrony pozostałości historycznego górnictwa oraz stanowisk krasowych w Górach Świętokrzyskich.

Sekretarz Sekcji Speleologicznej PTP im. Kopernika

Jan Urban

dr inż. Jan Urban